

Vergaderjaar 2009–2010

31 793

Internationale klimaatafspraken

Nr. 44

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juli 2010

Hierbij bied ik u de uitkomst van het onderzoek aan¹, dat het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft uitgevoerd naar de regionale hoofdstukken van het vierde assessmentrapport (AR4) van de IPCC. Dit onderzoek heb ik laten verrichten op verzoek van de Kamer (motie-Samsom c.s. 31 793, nr. 30). Deze motie is met instemming van de Kamer op de volgende wijze uitgevoerd. PBL heeft onderzocht in hoeverre de landenstudies in de regionale hoofdstukken adequaat zijn uitgevoerd. Daarbij heeft het PBL ook bekeken in hoeverre deze nieuwe bevindingen, alsmede de twee reeds bekende vergissingen betekenis hebben voor de hoofdconclusies van het AR4 van de IPCC.

Onder meer op verzoek van het PBL, heeft mijn ambtsvoorganger de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) verzocht onafhankelijk toezicht te houden op de kwaliteit van deze analyse van de regionale hoofdstukken door het PBL. De KNAW heeft daarop een Commissie van Toezicht ingesteld. Deze heeft de kwaliteit van het werk van PBL voor deze studie positief beoordeeld.

PBL heeft onderzocht of de 32 uitspraken over de regionale effecten van klimaatverandering in de acht onderscheiden regio's van de wereld in de beleidssamenvatting van het Syntheserapport (SyR) van het AR4 overeenstemmen met het gebruikte, onderliggende materiaal. Voor elk van de uitspraken is bovendien onderzocht of deze consistent is met de uitspraken in de beleidssamenvatting (SPM) en de technische samenvatting (TS) van het Werkgroep II rapport (over effecten van klimaatverandering), en met de samenvatting van elk van de acht regionale hoofdstukken. Tevens is gekeken of de uitspraken consistent zijn met de tekst van de regionale hoofdstukken in het Werkgroep II-rapport. Tot slot is nagegaan of deze teksten gedekt worden door de aangehaalde literatuur.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Het PBL concludeert dat er in de samenvatting geen significante fouten zijn gevonden (wel één «minor inaccuracy»). In de regionale hoofdstukken

is, naast hetgeen al bekend was, één fout geconstateerd. Het gaat om de vermelding dat afname van de productiviteit van de visserij rond Afrika met 50–60%, bij verdubbeling van de CO₂-concentratie door minder stormen en turbulentie. Dit moet zijn: afname van stormen en turbulentie met 50–60% bij verdubbeling van de CO₂-concentratie zullen een effect hebben op de visserij rond Afrika. Deze fout zal door het IPCC worden gecorrigeerd door middel van een erratum, evenals de eerder geconstateerde onjuistheden over het afsmelten van de gletsjers in de Himalaya en het percentage van Nederlands grondgebied dat onder het zeeniveau ligt. Voorts levert PBL op een beperkt aantal punten kritisch commentaar, waarbij dit commentaar direct vertaald wordt in aanbevelingen voor verbetering van de werkwijze van het volgende, vijfde assessment rapport van de IPCC. Tot slot constateert het PBL dat zijn bevindingen geen invloed hebben op de hoofdconclusies van het IPCC over gevolgen van klimaatverandering.

Uit deze analyse van het PBL wordt duidelijk dat er geen aanwijzingen zijn gevonden voor wijdverbreide wetenschappelijke onjuistheden in de regionale hoofdstukken en dat de hoofdconclusies van het vierde IPCC-rapport hun waarde behouden. Daarbij constateer ik dat het PBL een aantal waardevolle suggesties doet ter verbetering van de IPCC-werkwijze, waardoor de nu beschreven bevindingen kunnen worden vermeden in het vijfde Assessmentrapport. Ik heb het rapport daarom eveneens onder de aandacht gebracht van de voorzitter van het IPCC, de heer Pachauri, en van de co-voorzitter van de InterAcademy Council (IAC), de heer Dijkgraaf, ten behoeve van het lopende onderzoek naar de werkwijze van het IPCC. Tot slot zal ik de aanbevelingen van het PBL, evenals de uitkomst van het onderzoek van de IAC, meewegen bij het bepalen van de Nederlandse inzet voor de jaarvergadering van het IPCC op 11–14 oktober dit jaar. Voorafgaand aan deze bijeenkomst zal ik u informeren over de hoofdlijnen van deze inzet.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. C. Huizinga-Heringa